

постъпенно-то събиране на меридиани-тѣ потрѣбни сж орждия и смѣтане, нѣщо несгодно за първия ученически възраст, а най-много у насъ. Най-добъръ е, спорѣдъ насъ, меркаторовий начинъ, по кой-то сж съставени морски-тѣ харти. Този начинъ прѣдполага, че земната повърхнина е раздѣлена на голѣмо число ивици отъ меридиани, кои-то сж прави и единъ отъ другъ еднакво отстоятъ и че около кълбо-то е цилиндръ, кой-то се допира до Екватора. По тоя начинъ градусна-та мрѣжа се прави отъ прави линии, сир. меридиани-тѣ и успорѣдни-тѣ лини или линии-тѣ на дългота-та и ширината да бждатъ прави. Послѣ това зема се една страна, нѣкоя суша или цѣла-та суша (най-напрѣдъ по части, пакъ послѣ цѣла-та суша) и се глѣда на харта-та, прѣзъ колко линии на сѣверна или южна ширина минува тази часть, коя-то искаме да начъртаеме, а тѣй сжщо и линии-тѣ на источна и западна дължина. Тѣзи линии хартописецъ-тъ може по воля-та си да ги разширочава и стѣснява, сир. прѣзъ 30° , 20° , 15° , 10° и дору до 5° . Колко-то по-тѣсно се протѣгатъ линии-тѣ, толкосъ по-лесно е, защото-то може да се забѣлѣжи извѣстна вглѣбнатостъ или издигнатостъ. Откато се протѣгнатъ и крътосатъ градусни-тѣ линии, могатъ се забѣлѣжи, помежду тѣзи линии и други точки на нѣкои издадени мѣста отъ суша-та, коя-то чъртаемъ и тогасъ да се почне чъртане-то.

Опитний учитель може да ржководи въ тази работа ученици-тѣ си безъ помощъ на други харти; нѣ кой-то не знае, трѣбва да заеме сичко потрѣбно отъ готови-тѣ харти. Както линии-тѣ на градусна-та мрѣжа, тѣй и точки-тѣ между тѣхъ помагатъ на хартописеца да провозда и завива брѣговата линия, спорѣдъ потрѣбата. Учитель-тъ може да не кара ученика изведнашъ да пише брѣговата линия углѣната, както е тя въ истинския си видъ, а съ прави линии, точки и чъртички.